

Crna Gora
SKUPŠTINA CRNE GORE
Odbor za ekonomiju, finansije i budžet
Broj: 00-72-7/15-22/
EPA 853 XXV
Podgorica, 23. jul 2015. godine

SKUPŠTINI CRNE GORE

PODGORICA

Odbor za ekonomiju, finansije i budžet, na 110. sjednici održanoj 20. jula 2015. godine, upoznao se sa IZVJEŠTAJEM O RADU INVESTICIONO - RAZVOJNOG FONDA ZA 2014. GODINU I FINANSIJSKIM ISKAZIMA INVESTICIONO-RAZVOJNOG FONDA CRNE GORE A.D. sa IZVJEŠTAJEM NEZAVISNOG REVIZORA ZA 2014. GODINU.

Odbor je konstatovao da je Izvještaj o radu Investiciono razvojnog fonda (IRF) u skladu sa članom 18 Zakona dostavljen Skupštini Crne Gore na upoznavanje.

Odbor se kroz uvodno obrazloženje predsjednika Odbora direktora Investiciono-razvojnog fonda (IRF) upoznao sa aktivnostima Investiciono razvojnog fonda u 2014. godini u cilju podsticanja i ubrzanja privrednog razvoja Crne Gore kao i sa finansijskim poslovanjem Institucije. Aktivnosti Fonda bile su usmjerene ka obezbijedivanju kreditne podrške za preko 300 projekata u iznosu od 71,2 mil €, što je za 16 mil € više od planiranih sredstava od čega je 41,5 miliona € usmjereno na dugoročno, a 29,7 mil € na kratkoročno finansiranje. Konstatovano je da su prosječno po jednoj banci u prethodnoj godini plasirana sredstva u privredu cca 37 mil € kao i da je prosječna kamatna stopa na bankarskom tržištu iznosila 9,36% dok je prosječna kamatna stopa IRF-a iznosila 4%.

Odbor se, takođe, upoznao da je u 2014. godini, IRF plasirao kreditna sredstva kroz direktno kreditiranje i finansiranje posredstvom banaka za 15 kreditnih linija koje su se odnosile na: razvoj posebnih ciljnih grupa (mladi, žene i početnici), rješavanje problema nelikvidnosti preduzeća, podršku razvoja prioritetnim sektorima i projektima iz oblasti infrastrukture, energetike i zaštite životne sredine. Imajući u vidu regionalni aspekt, predsjednik Odbora direktora IRF-a je istakao da su u 2014. godini opštine sjevernog regiona i manje razvijene opštine kroz 159 projekata podržane sa 13,1 mil €, centralni region sa 17,1 mil € a južni sa ukupno 11,3 mil €. Takođe naglašeno je da se otkupljivanjem potraživanja - faktoringom od privrednih društava i državnih preduzeća u iznosu od 29.701.353 € pomoglo preduzećima da ublaže probleme nelikvidnosti ili da naplate svoja potraživanja u što kraćem roku.

Odbor je ocjenio da je Izvještaj o radu IRF-a korektno urađen kao i da je metodološki unaprijeđen. Pozitivnim je ocijenjena povećana kreditna aktivnost u prethodnoj godini kao i rastući trend ulaganja u prvoj polovini ove godine.

Na Odboru je konstatovano da je i pored povećanog obima ulaganja u 2014. godini, nedovoljan iznos sredstava opredijeljen za opštine sjevernog regiona i manje razvijene opštine. Konstatovano je da je u opštine sjevernog regiona i u manje razvijene opštine uloženo 45,42 % od ukupno odobrenih sredstava od čega u opštini Bijelo Polje 41,28% i ukazano da se iznos odobrenih kreditnih sredstava u velikom broju opština, procentualno iskazan kretao u rasponu od 0,05%-1,81%. Naglašena je potreba dodatne stimulacije za opštine sjevernog i manje razvijenog regiona kroz još niže kamatne stope i povoljnije uslove finansiranja.

U odnosu na aktivnosti IRF koje se odnose na pitanja vezana za okončanje procesa privatizacije tj. prodaje kapitala stečenog u procesu svojinske i upravljačke transformacije na Odboru je konstatovano, da postoji gubitak od oko 72 mil € po osnovu pada cijena akcija privrednih društava na tržištu kapitala u kojima Fond ima učešće. Ponovo je zatraženo da Fond posebnu pažnju posveti prodaji portfelja hartija od vrijednosti kao i restrukturiranju problematičnih plasmana i predloži mjere kako bi se zaustavilo dalje obezvređivanje sredstava Fonda.

U odnosu na segment Izvještaja koji se odnosi na finansijsko poslovanje, na Odboru je konstatovano da su u 2014. godini ukupni prihodi IRF-a ostvareni u iznosu od 5.562.504 € dok su rashodi 4.384.383 € kao i da je ostvaren pozitivan poslovni rezultat u iznosu od 1.178.121 €. Nakon uvida u Izvještaj nezavisnog revizora o reviziji finansijskih iskaza za 2014. godinu, na Odboru je zatraženo dodatno objašnjenje o izloženosti IRF-a po osnovu faktoring finansiranja prema Zdravstvenoj ustanovi Apoteke Crne Gore „Montefarm“. Takođe, na Odboru je bilo riječi i o ugovorima o kreditu IRF-a sa šest opština kojima je izvršena konverzija potraživanja po osnovu dospjelih obveznica koje su opštine emitovale za potrebe ulaganja u infrastrukturne i ekološke projekte a za koje sredstva obezbjeđenja predstavljaju ugovori o cesiji sa Ministarstvom finansija iz čijeg se Egalizacionog fonda IRF naplaćuje za dospjela potraživanja po navedenom osnovu. Takođe, na Odboru je konstatovano da IRF nije izvršio obračun za utvrđivanje adekvatnosti kapitala iako ga na to obavezuju odredbe Zakona o bankama koje se odnose na upravljanje rizicima i ukazano na potrebu da se kroz izmjene Zakona o investicionim razvojnom fondu Crne Gore, između ostalog, definišu odgovarajuće procedure za praćenje adekvatnosti kapitala sa stanovišta svih rizika kojima je, ili može biti izložen kao i metodologija obračuna koeficijenta solventnosti.

Tokom rasprave postavljena su pitanja koja su se odnosila na: visinu sredstava koja su kroz faktoring finansiranje utrošena na rješavanje problema nelikvidnosti preduzeća; mogućnost predlaganja zakonskog rješenja koje bi omogućilo da povjerioci u što kraćem roku regulišu svoje finansijske obaveze; sistem unutrašnje kontrole i rezultati kontrole 292 projekata kao i mogućnost IRF-a da kreditno podrži refinansiranje duga opštine Kolašin.

Tokom upoznavanja sa Izvještajem IRF za 2014.godinu, Odbor se osvrnuo i na realizaciju četiri skupštinska zaključka od ukupno šest (2, 3, 5 i 6) koje je Skupština Crne Gore usvojila povodom razmatranja Izvještaja o radu Investiciono-razvojnog fonda za 2012.godinu („Sl list Crne Gore,, br 56/13), i za koje je Odbor prilikom razmatranja Izvještaja za 2013.godinu konstatovao da su djelimično realizovana.

Odbor je konstatovao da se može smatrati da je zaključak 6, koji se odnosi na rok za dostavljanje Izvještaja realizovan dok su zaključci 2, 3 i 5 djelimično realizovani uz konstataciju da je ostvaren napredak u odnosu na prethodnu godinu.

Odbor, shodno Poslovniku Skupštine i Zakonu o investiciono-razvojnom fondu Crne Gore, nije glasao o Izvještaju jer se isti dostavlja na upoznavanje, ali je najavio mogućnost predlaganja zaključaka.

PREDSJEDNIK ODBORA
mr Aleksandar Damjanović